

(7 oktober 1817-26 november 1901).⁵ Zij kregen eerst twee dood geboren kinderen en daarna nog twee zonen.⁶ Ditmaal overleefde zijn vrouw hem: hij overleed te Kalamazoo op 2 november 1876, 66 jaar oud.⁷ In ruim drie jaar tijd maakte zoon Philippus Jacobus drie (stief)moeders mee en had hij in 1862 van zijn twaalf (half)broers en (half)zussen twee halfzussen en twee halfbroers over. Gevoegd bij de emigratie was Hoedemakers jeugd dus vol van dramatische gebeurtenissen, die op een 21^e-eeuwer een verpletterende indruk maken; welk effect deze op hem heeft gehad is niet bekend.⁸

Hoedemaker studeerde vanaf 1854 ruim duizend kilometer van huis, aan Rutgers College in New Brunswick, New Jersey.⁹ Hier tekende zich de traditionele route af voor begaafde jongens uit een orthodox-protestants milieu: doorleren voor predikant. Hij brak deze studie echter voortijdig af en vervulde daarop allerlei baantjes. Zo was hij een seizoen onderwijzer op de lagere school en de zondagsschool te Kalamazoo¹⁰ en nam hij in 1857 actief deel aan de verkiezingscampagne van de democratische presidentskandidaat Frank Buchanan. Deze won de verkiezingen, maar de beloning, het secretarisschap op de Amerikaanse legatie te Den Haag, sloeg Hoedemaker af. Hij studeerde verder aan Kalamazoo College, waar hij 'als de eerste van zijn klasse werd beschouwd'¹¹ en in 1860 gradueerde.¹² In dat jaar bezocht de bekende Amerikaanse denker Ralph Waldo Emerson, mogelijk op uitnodiging van Hoedemaker,¹³ dit college en woonde Hoedemakers voordracht bij over 'Plato, Ralph Waldo Emerson's Bible'.¹⁴ Hoedemaker hield ook nadien contact met Emerson. Hij schreef hem dat hij hoopte filosofie te gaan studeren en te schrijven, en klaagde dat zijn vader hem trachtte te weerhouden in het buitenland te gaan studeren. Emerson werd verzocht zijn vader te overreden om hem toch te laten gaan.¹⁵ Dit voorval tekent Hoedemaker als een bijzondere leerling en dat kwam ook tot uitdrukking toen zijn eigen Kalamazoo College in 1868 eredoctoraten instelde en de inmiddels reeds lang uit de Verenigde Staten vertrokken Hoedemaker er als eerste een toekende.¹⁶

Vervolgens studeerde hij theologie aan het in 1855 door congregationalisten gestichte Chicago Theological Seminary, bij Humboldt Park aan de westkant van de stad – de eerste hoger onderwijsinstelling in Chicago. Deze opleiding vroeg van studenten 'to combine theory and practice, action and reflection by serving in churches and mission settings across the Midwest'.¹⁷ Als eerste theologische opleiding in de Verenigde Staten voegde het stages en praktijkwerk aan de opleiding toe. Hoedemaker was tijdens zijn opleiding te Chicago actief in Olivet Church, een jonge, vrije kerk. Hij bedankte voor een beroep van een gemeente in die stad en

1846) en Johannes Wouterus (5 november 1847-11 september 1848) (bron: Genlias, geraadpleegd 23 oktober 2010).

³ Anna (ca. 1853) en Helena F. (Ellen), geboren 17 september 1854 (bron: Nieuwsbode, <http://www.flickr.com/photos/yhoitink/2818947504/>; Kalamazoo, MI 1860 census records, <http://www.ancestry.com>, geraadpleegd 23 oktober 2010).

⁴ <http://www.geni.com/people/Christina-Pfansteihl/60000000-01622136589>. Zie ook: D.A. Budde aan J.A. Wormser, november 1855, in: J. Stellingwerff, *Amsterdamse emigranten. Onbekende brieven uit de prairie van Iowa, 1846-1873* (Amsterdam: Buijten en Schipperheijn, 1975) 278.

⁵ <http://www.kalamazooogenealogy.org/KPL%203x5%20Files/Hoa-Hok.htm> (geraadpleegd 17 oktober 2010); Stellingwerff, *Amsterdamse emigranten*, 278.

⁶ Het echtpaar Hoedemaker-Foute kreeg een dood geboren dochter op 16 augustus 1856 (bron: Nieuwsbode, <http://www.flickr.com/photos/yhoitink/2819376882/>), en dood geboren zoon op 13 september 1857 (bron: Nieuwsbode, <http://www.flickr.com/photos/yhoitink/2818736943/>), John A. (ca. 1859) (bron: Kalamazoo, MI 1860 census records, <http://www.ancestry.com>) en David Conrad (ca. 1862)